

[Paul Holt.]

Rimelighed indvendes noget imod, at man, naar man vil specificere denne Paragraf, ogsaa tager dette Partis Ledelse med herunder.

Med Hensyn til visse Enkeltheder staaer det mig ikke ganske klart, hvor vid man skal opfatte Bestemmelsen i Ændringsforslaget. Er det f. Eks. Meningen, at man under Nr. 2 vil indbefatte visse Professorer, der gjorde sig bemærket allerede tidligt under Besættelsen ved deres Taler og Artikler til Fordel for tyske Interesser? De har hidtil ikke været draget til strafferetligt Ansvar.

I Juristudvalgets Betænkning findes en Redegørelse for særlig sønderjyske Forhold. Selv om der ikke foreligger noget formuleret Forslag paa Grundlag heraf, vil det dog være paa sin Plads at sige nogle Ord herom.

Et Mindretal er af den Opfattelse, at der ikke blot for Medlemmer af det tyske Mindretal, men for hele Landets Vedkommende burde gives Adgang for Domstolene til Frakendelse af Statsborgerret, naar landsforræderiske Handlinger er begaaet af Personer, der har erhvervet dansk Statsborgerret paa anden Maade end ved Fødsel, eller som aktivt har bekendt sig til det tyske Folk.

Dette Forslag fortjener en alvorlig Overvejelse. Man kan ikke komme uden om, at det virker tiltalende for den almindelige Retsfølelse, men samtidig maa man naturligvis overveje, hvilke Følger det vil faa. For Tiden vil en Udvisning af saadanne Personer være en praktisk Umulighed, og man maa ogsaa tænke over, om det ikke for den danske Stats Sikkerheds Skyld vil være rigtigere at beholde dem under Kontrol her i Landet fremfor ved Udvisning at skabe et Irredenta, der muligvis vil rumme betydelig Fare for den danske Stat i Fremtiden. Under alle Omstændigheder maa dette Forslag tages op til fornyet Overvejelse under det videre Arbejde med denne Lov.

Hvis der vedtages Ændringer i det gældende Straffelovstillæg, som medfører, at visse Straffebestemmelser ændres, saaledes at allerede dømte Personer kommer til at lide en haardere Straf end Personer, der dømmes for samme Sag ifølge den ændrede Lov, er det naturligt, at man giver Mulighed

for en Revision af saadanne Domme. Men et saadant Revisionsarbejde bør i saa Fald ske i Form af Procedure, saaledes at baade Anklager og Forsvarer bliver hørt, og vil det ikke ogsaa være rimeligt, at der kommer et Lægmandselement ind i det Ankenævn, der skal have med disse Sager at gøre?

Den Uro, der har været i Anledning af flere Domme, som er afsagt i Henhold til Straffelovstillægget, bevirker, at man nødes ind i Overvejelser vedrørende den nugældende Retsplejelov. Jeg tænker herved særlig paa Højesterets Stilling.

Højesteret er ikke nogen egentlig Højesteret, naar den ikke har Ret til at behandle en Sag fra Grunden af. Højesterets Kompetence bør udvides, saaledes at den faar Myndighed til ogsaa at tage Beviserne i en Sag op til fornyet Prøvelse. Netop i den seneste Tid har man savnet denne Myndighed. Jeg er klar over, hvilke Betragtninger det er, som har foranlediget, at Retsplejeloven har begrænset Højesterets Funktion; men man maa vel kunne finde en Udvej, maaske med Tilknytning af Lægmandselementet ogsaa til den højeste Instans.

Vi føler alle sammen, at vort Retsvæsen gennemlever en Krisetid. Vi kan ikke komme uden om, at vi i Besættelsestiden har savnet et myndigt Ord fra vor højeste Domstol til Værn om vore grundlovs-sikrede Rettigheder. Nu maa vor Retspleje lide herunder. Det gælder om for hele vort Samfunds Skyld, at Retsplejen omgives af Respekt og Tillid. Dommerne maa være selvstændige Personligheder, baade økonomisk og politisk uafhængige, bundet i deres Samvittighed til Respekt for Loven og ikke til Hensynet til den til enhver Tid siddende politiske Minister. Det er ikke Domstolenes Opgave at drive Politik, det maa de overlade til Rigsdagen.

Fordi man har haft Fornemmelsen af, at ogsaa Højesteret i Besættelsestiden lod sig bruge som politisk Instrument, sank Tilliden til Domstolene. Nu skal denne Tillid vindes tilbage. Det kan kun ske ved, at Dommerne trodser paa Retten, at de siger som Luther i Worms: „Det er ikke raadeligt at handle mod sin Samvittighed — her staaer vi, vi kan ikke andet!“. Men i Folket maa den samme Erkendelse vokse sig stærk. Det maa for Alvor respektere en retslig Afgørelse og ikke forsøge at udøve